

A multik titkos hatalomátvétele?

Az EU-USA és az EU-Kanada szabadkereskedelmi egyezmények veszélyei

Fidrich Róbert

A MAI-tól a TTIP-ig

Előzmények:

- Multilaterális Befektetési Egyezmény (MAI)
- Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tárgyalásai – vö. „Seattle-i csata”

– Új veszély: Európai Unió és az Egyesült Államok között tavaly megindult szabadkereskedelmi tárgyalások (*Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség – TTIP*) **és az EU-Kanada szabadkereskedelmi egyezmény (CETA)**

A jövő kiárúsítása?

- A készülő szabadkereskedelmi megállapodás **veszélybe** sodorhat minden olyan vívmányt, amelyet az elmúlt évtizedek során a környezet- és természetvédelem során **elértünk**. Különösen hazánk Alaptörvényben is rögzített génmódosítás-mentességére jelent nagy veszélyt ez a megállapodás.
- Ezért **mindent meg kell tenni, hogy e két egyezmény létrejöttét/hatályba lépését megakadályozzuk.**

A legfőbb aggályaink

- A TTIP és a CETA veszélybe sodorhatja hazánk génmódosítás-mentességét is.
- ránk szabadíthat egészségkárosító vegyszereket
- hormonkezelt marhahúsokat,
- kikényszerítheti a verespataki aranybánya megépítését,
- alááshatja az éghajlatvédelmi törekvéseket
- és a helyi élelmiszerek felhasználását.

Mi is az a TTIP?

– Az eddig egyik legambíciózusabb szabadkereskedelmi megállapodás lenne:

Transzatlanti Kereskedelmi és Befektetési Partnerség – Trans-atlantic Trade and Investment Partnership (TTIP)

más néven: Trans-Atlantic Free Trade Agreement (TAFTA)

– Nem a vámok csökkentéséről szól

– Az egyik fő eleme az EU és az USA közötti „szabályozási koherencia” megteremtése

→ „race to the bottom”

– Minden a kereskedelmet érintő új, készülő jogszabályt meg kell vitatni az USA-val

– Befektető-állam vitarendezési mechanizmus (ISDS)

- egyfajta „magánbíróság”

→ akár hazánkat is beperelheti a Monsanto vagy a BASF egy-egy génmódosított fajtacsoport tilalma miatt (még a „nemzeti hatáskör” sem véd meg minket)

Mi is az a CETA?

- Az EU és Kanada között idén szeptemberben tető alá hozott szabadkereskedelmi egyezmény:
Átfogó Gazdasági és Kereskedelmi Egyezmény
(*Comprehensive Economic and Trade Agreement – CETA*)
- Várhatóan a következő egy év során ratifikálná az Európai Parlament és a tagállamok.
- Ezt kell megakadályoznunk.

○ **Az átláthatóság (transzparencia) hiánya**

- a tárgyalások titkossága felveti, hogy kinek hoz hasznot a tervezett megállapodás ill. vajon miket áldozunk fel a „szabályozási koherencia” oltárán?
- Civil szervezetek nem férnek hozzá a tárgyalási anyagokhoz ↔ szemben az ipar képviselőivel, lobbiszervezeteivel

○ **A demokrácia megkerülése**

- Különleges előjogok a vállalatok számára, amelyekkel egy titkos, elszámolhatatlan magánbíróság előtt (ISDS) megtámadhatják a demokratikusan elfogadott döntéseket
- Az eddigi jogszabályok ill. az elővigyázatosság elv veszélybe kerülhet
- A jogszabályok fellazítása, hátralépés a környezetvédelem terén

Honnan tudhatjuk meg, milyen veszély fenyeget minket?

- Kiszivárgott információk
- A géntechnológiai ipar és a lobbiszervezetek „kívánságlistája”
- Az amerikai kormány nyilatkozatai
- A DG Trade hivatalos „kérdés-válasz” dokumentumai
- A CETA egyezmény szövege

A géntech cégek és az USA kívánságlistája

- Amit az USA-ban engedélyeznek, az egyből forgalmazható legyen az EU-ban is
- A „zéró tolerancia” feloldása az élelmiszerekre és a vetőmagokra
 - a világon sehol nem engedélyezett, nem tesztelt génmódosított növények bekerülhetnek Európába
- Az engedélyezés felgyorsítása
- A génmódosított összetevők jelölési kötelezettségének (címkézés) felszámolása – csak „GMO-mentes” címkézés legyen

Mit akar az EU?

- Az egyik fő cél, hogy bejussanak az amerikai közszolgáltatások piacára
- *„Nem fognak változni a génmódosított szervezetre vonatkozó jogszabályok.”*
 - ↔ *„legfeljebb csupán”* felgyorsul majd az engedélyezés (?) ez része a kiszivárgott kommunikációs stratégiának
- *„Az élelmiszerbiztonság kérdése nincs a napirenden”* (DeGucht) ↔ A kiszivárgott anyagok szerint viszont igen!
- Annyira akarja az EU a TTIP-t és a CETA-t, hogy már most alávét készülő jogszabályokat az amerikai igényeknek (pl. klónozott állatok engedélyezése)
- Az EU már korábban is feláldozta a mezőgazdaságot a szolgáltatási iparnak tett amerikai engedélyez oltárán (Blair-House megállapodás → szója import az EU-ba)
- Vajon, ugyanez lesz a génmódosítással a tárgyalások későbbi szakaszában?

A magyar kormány álláspontja

- Általánosságban: a kormány támogatja a tervezett megállapodást
- A kormány nem támogatja, hogy a mezőgazdaság, élelmiszerek része legyenek a tervezett megállapodásnak
- A kormány nem támogatja az ISDS-t

Kérdés:

- aktívan is fellép-e a kormány, hogy ezek a témák végül ne kerüljenek a bele a TTIP-be?
- Mivel az ISDS benne része a CETA-nak, hajlandó-e a kormány emiatt nem aláírni az egyezményt
- Hogyan tudják ezt segíteni a civil szervezetek?

Mondjunk nemet a „trójai” egyezményekre!

- Az elmúlt hónapokban lezajlott tiltakozások hatására a Bizottság arra kényszerült, hogy társadalmi konzultációt indítson a befektető-állam vitarendezési mechanizmusról:
→ ~ 100 ezer európai polgár mondott nemet az ISDS-re
- Már az európai ombudsman is aggódik a TTIP miatt
- Egyre több anyag szivárog ki... → nő az ellenállás

- ***Mondjunk nemet a „trójai” egyezményekre!***
- Akciónapok Magyarországon
szept. 22 – okt. 5. között:
Győr, Budapest, Szeged,
Nyíregyháza, Miskolc

Stop TTIP európai polgári kezdeményezés

- Az Európai Bizottság nem fogadta be a hivatalos európai polgári kezdeményezést (ECI)
- A kezdeményező szervezetek úgy döntöttek, úgy teszünk, mintha lenne az EU-ban demokrácia, és alulról jövő, „önszerveződő európai polgári kezdeményezésként” okt. 7-én elindítottuk az aláírást
- Beperelték a Bizottságot az Európai Bíróságnál
- Eddig 24 országból több mint 320 civil szervezet támogatja a kampányt
- Kevesebb mint két hónap alatt 1 millió aláírás!
- Még 8-10 hónapon át folytatjuk az aláírásgyűjtést
- Várjuk további civil szervezetek csatlakozását (ez ügyben írjatok nekem)!
- <http://stop-ttip.org/alairas/>

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

MONDJ
NEM ET
A TRÓJAI
EGYEZMÉNYRE!

Stop TTIP és CETA: mit tehetsz Te?

- Írd alá a Stop TTIP és CETA petíciót, és mozgósítsd ismerőseidet is!
- Ha ismersz civil szervezetet, kérd meg, hogy ők is támogassák a kampányt!
- Aláírás az interneten: <http://stop-ttip.org/alairas/www.mtvosz.hu/trojais>
- Nyomtasd ki, fénymásold az aláírásgyűjtő ívet és gyűjts „offline” is aláírásokat (rendezvényeken, tüntetéseken stb.): <http://stop-ttip.org/wp-content/uploads/2014/10/HU2.pdf>
- Az online aláírásgyűjtőívet be lehet illeszteni a szervezetek honlapjába egy „widget” segítségével
- Tegyétek fel a honlapotokra az MTVSZ trójais bannerét (lásd greenfo.hu, greenprofit.hu, magyardiplo.hu, mtvosz.hu)

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Köszönöm a figyelmet!

Fidrich Róbert

fidusz@mtvsz.hu

www.mtvshu/trojai